

Lausunto

29.5.2026

VN/6045/2025

Click or tap here to enter text.

Valitus OECD:n toimintaohjeiden noudattamista koskevassa asiassa; Suomen kansallisen yhteyselimen lopullinen lausunto

Osapuolet

Valittaja

Finnwatch ry

Valituksen kohteena oleva yritys

KPMG Oy Ab

Selostus asiasta

OECD:n toimintaohjeiden monikansallisille yrityksille vastuulliseen liiketoimintaan, jäljempänä *OECD:n toimintaohjeet* tai *toimintaohjeet*, noudattamista koskevan valituksen tutkii Suomen kansallisena yhteyselimenä työ- ja elinkeinoministeriö yhdessä yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunnan kanssa (valtioneuvoston asetus yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunnasta 591/2008, 1 § 2 mom. 3 kohta).

Yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunta on antanut asiasta lausuntonsa (liite).

Työ- ja elinkeinoministeriö yhdessä yhteiskunta- ja yritys vastuun neuvottelukunnan kanssa toteaa asiasta kansallisena yhteyselimenä seuraavaa:

Valituksen pääasiallinen sisältö

Suomen kansallinen yhteyselin on vastaanottanut 19.2.2025 Finnwatch ry:n, jäljempänä *Finnwatch* tai *valittaja*, valituksen. Valituksen mukaan KPMG Oy Ab, jäljempänä myös *KPMG* tai *yritys*, on rikkonut OECD:n toimintaohjeiden (2011) kohtaa XI, 1)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

“Yritysten tulisi erityisesti toimia toimintamaidensa verolakien ja asetusten hengen ja kirjaimen mukaisesti. Lain hengen mukaisella toiminnalla tarkoitetaan lainsäädännön tarkoituksien tunnistamista ja noudattamista”.

Valituksen mukaan KPMG on markkinoinut aktiivisesti pienyrityksille lain hengen vastaisia, aggressiiviseksi verosuunnitteluksi katsottavia yritysjärjestelyjä, joiden tavoitteena on osinkoverotuksen merkittävä keveneminen. Markkinointia ja järjestelyjen toteuttamista on harjoitettu ainakin vuodesta 2022 lähtien.

Järjestelyn verohyöty syntyy siitä, että osakevaihdossa omistustaan vaihtavan liiketoimintayhtiön osakkeet voidaan arvostaa niiden niin kutsuttuun käypään arvoon, joka voidaan määrittää kohdeyhtiön nettovarallisuutta korkeammaksi. Koska listaamattomien yhtiöiden kohdalla matalasti verotetun huojennetun osingon nostomahdollisuus on Suomessa sidottu osinkoa maksavan yhtiön nettovarallisuuden määrään, mahdollistaa holdingyhtiön suurempi nettovarallisuus isompien matalasti verotettujen huojennettujen osinkojen nostamisen.

Edelleen valituksen mukaan järjestelyt ovat tulleet mahdolliseksi Suomessa Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun myötä. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisusta ei kuitenkaan seuraa, että järjestelyt ja niistä seuraavat lopputulemat olisivat lain hengen mukaisia. Lainsäätäjä ei ole tarkoittanut, että osakevaihtojärjestelyä voitaisiin käyttää osinkoverotuksen keventämiseen. Asiantuntijat ovat laajasti katsoneet, että kyseiset järjestelyt ovat lain hengen vastaisia. Järjestelyjä tulee pitää lain hengen vastaisina ja niissä avustamista OECD:n toimintaohjeiden vastaisena.

Yrityksen vastineen pääasiallinen sisältö

KPMG Oy Ab on katsonut, että Finnwatchin tekemälle valitukselle ei ole perusteita.

KPMG Oy Ab:lla on oikeus ja velvollisuus kertoa asiakkailleen lainsäädännön sisällöstä ja vallitsevasta oikeustilasta. Myös yrityksen Responsible Tax -periaatteet edellyttävät, että asiakasta neuvoessaan se on velvollinen tuomaan asiakkaan tietoon kaikki lain sallimat asiakkaan yksilöllisiin olosuhteisiin soveltuvat ratkaisut.

Lakia ja sen henkeä on tulkittava Suomessa velvoittavien oikeuslähteiden valossa. OECD:n toimintaohjeet eivät ole tällainen velvoittava virallislähde, ja vaatimus niiden noudattamisesta veroneuvontatoiminnassa olisi perustuslaista johdettavan normihierarkian vastainen.

Veroista on Suomen perustuslain 81 §:n mukaan säädettävä lailla, ja legalisuusvaatimukseen sisältyy myös vaatimus sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta. Verotuksen perusteesta on säädettävä suoraan itse verolain säännöksessä.

Verovelvollisen oikeusturva edellyttää, että hänen verotustaan koskevan asian ratkaisuperusteet säännellään laissa, jonka tulkintaa ohjaavat hallintotuomioistuimet, viime kädessä korkein hallinto-oikeus ja sen luoma oikeuskäytäntö. Muun säännösten soveltaminen velvoittavana oikeuslähteenä on vastoin perustuslakia ja oikeusjärjestystä. Verolain henkeä ei voida johtaa muusta kuin lain tasoisesta säännöksestä ja oikeusjärjestyksemme tunnistamista velvoittavista oikeuslähteistä.

Lainsäätäjän tarkoituksen ja lain hengenmukaisuuden arviointi kuuluu viime kädessä tuomioistuimelle. Suunniteltujen oikeustoimien ja järjestelyiden verotuksellisen hyväksyttävyyden varmistamiseksi on riittävää, että niistä haetaan ennen toteuttamista Verohallinnon ennakkoratkaisu.

Valituksen tutkiminen

Kansallinen yhteyselin on ottanut Finnwatchin valituksen tarkempaan käsittelyyn muun muassa sillä perusteella, että yhteyselimen mielestä KPMG Oy Ab on toimintaohjeiden tarkoittama monikansallinen yritys ja valituksen käsittely tukisi OECD:n toimintaohjeiden tavoitteita ja vaikuttavuutta.

Kansallisten yhteyselinten toiminnan tarkoituksen on tuomioistuimen ulkopuolisena valitusmekanismi pyrkiä edistämään vuoropuhelua osapuolten välillä ja auttamaan

heitä löytämään molempia osapuolia tyydyttävän ja toimintaohjeiden mukaisen ratkaisun esille nostettuun kysymykseen.

Käsiteltävässä asiassa kumpikaan osapuoli ei ole nähnyt kansallisen yhteyselimen tarjoamaa sovittelua tarkoituksenmukaiseksi tavaksi pyrkiä ratkaisemaan esille nostettuja kysymyksiä. Näissä tilanteissa Suomen kansallinen yhteyselin pyrkii asiassa saadun selvityksen perusteella muodostamaan käsityksensä, onko kyseessä toimintaohjeiden rikkominen vai ei. Kansallisella yhteyselimellä ei ole tuomioistuimeen verrattavia toimenpanokeinoja asian selvittämiseksi, ja yhteyselimen arviointi perustuu osapuolten esittämiin seikkoihin.

Kansallinen yhteyselin on tutkinut tarkemmin esitetyt vaatimukset, niiden perusteet ja esitetyt muut selvitykset sekä asiassa annetut vastineet ja niiden liitteenä esitetyn muun selvityksen.

Kansallisen yhteyselimen ratkaisu

Perustelut

Asiassa on ilmeistä, että KPMG Oy Ab on neuvonut/avustanut asiakkaitaan veroratkaisuissa, joissa on tavoiteltu asiakkaiden kannalta mahdollisimman edullista verokohtelua, jonka asiaan liittyvä lainsäädäntö mahdollistaa. Osapuolet ovat erimielisiä siitä, onko tarjotuissa palveluissa annettujen neuvojen/ratkaisujen sisältö ohjannut asiakkaita lain hengen vastaisiin ja siten OECD:n toimintaohjeiden vastaisiin toimintatapoihin.

OECD:n toimintaohjeet voivat edellyttää lainsäädännön vaatimuksia pidemmälle meneviä toimintatapoja (OECD toimintaohjeet 1 luku 2 kohta). Sen arvioimiseksi onko yritys toiminut lain hengen mukaisesti asiassa tulisi muodostaa käsitys tällaisen lainsäädännön vaatimuksia pidemmälle menevän lain hengen mukaisen toimintatavan sisällöstä.

Kansallisen yhteyselimen mielestä lain hengen mukaisuutta tulisi arvioida valitusta koskevien tapahtumien aikana voimassa olleen lainsäädännön valmisteluaineistosta, ensisijaisesti hallituksen esityksestä ja eduskunnan vastauksesta, ilmenevän lainsäätäjän tarkoituksen perusteella. Asiaa koskevat verolainsäädännön säännökset mahdollistavat osakevaihtojärjestelyn kautta yhtiön varallisuuden arvostamisen todellisuutta suuremmaksi, mikä edelleen mahdollistaa osinkoverotuksen minimoinnin.

Kyseinen verolainsäädännön tulkinta on syntynyt korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun perusteella (KHO 2017:78). Tulkinta mahdollistaa, että asiaa koskevien säännösten perusteella valituksessa kuvattuun menettelyyn ei liity lainvastaisuutta. Lisäksi Verohallinnon ennakkoratkaisumenettelyllä voidaan yksittäisessä tapauksessa hakea maksullinen ennakkoratkaisu siitä, millä tavoin veroviranomainen tulee asiaa kyseisessä yksittäisessä tapauksessa verotuksellisesti tulkitsemaan.

Kansallisen yhteyselimen käsityksen mukaan käsillä oleva tapaukseen liittyvä aineisto johtaa siihen, että asiassa tulisi määritellä voiko eri säädösten tulkinnallisena yhteisvaikutuksena ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisusta johdettava oikeustila olla tapahtumien aikana asiaan sovellettujen lakien hengen vastainen.

Kansallinen yhteyselin katsoo, että kyseinen oikeudellinen kysymys jää asiassa esitetyn selvityksen perusteella avoimeksi. Esitetyt näkemykset yrityksen toimintatavan lain hengenvastaisuudesta perustuvat jälkikäteisiin ja yleisiin arvioihin, joita ole ollut käytettävissä valitusta koskevien tapahtumien alkaessa.

Kansallisen yhteyselimen toimivaltaan ei kuulu avointen oikeudellisten kysymysten ratkaiseminen. Lainkäyttövalta kuuluu Suomessa tuomioistuimille, joilla on käytössään erityiset valtuudet asiaan liittyvien oikeustoisieikkojen selvittämiseksi. Tiettyjen verolainsäädännön säännösten soveltamiseen liittyvän lain hengen sisällön määrittelemisen olisi erityislaatuinen oikeudellinen kysymys, jonka ratkaiseminen voi kuulua ainoastaan tuomioistuimen toimivaltaan.

Valitusta tutkittaessa on edelleen arvioitava osaltaan mikä merkitys on sillä, että kyse ei ole yrityksen omaan verotukseen liittyvästä asiasta vaan sen antamasta veroneuvonnasta.

Kansallinen yhteyselin katsoo, että verotuksen suunnitteluun liittyviä palveluita tarjotessaan yrityksen on lähtökohtaisesti voitava tuoda asiakkailleen tietoon mitä eri toimintavaihtoehtoja lainsäädäntö mahdollistaa ja mitkä ovat sovellettavan sääntelyn reunaehdot ja siihen liittyvät erityiset tulkintakysymykset.

Kansallinen yhteyselin katsoo, että asiassa esitetyn selvityksen perusteella yrityksen on katsottava ryhtyneen OECD:n toimintaohjeiden XI luvun noudattamisen kannalta riittäviin toimenpiteisiin lainsäätäjän tarkoituksien määrittämiseksi toimimalla asiaan liittyvää verolainsäädäntöä koskevan oikeuskäytännön mukaisesti ja ohjaamalla asiakkaat verohallinnon viranomaismenettelyyn, jossa varmistetaan tapauskohtainen verotusta koskeva tulkinta.

Kansallinen yhteyselin katsoo, että yritys asetettaisiin OECD:n toimintaohjeiden 1 luvun 2 kohdan tarkoittamalla tavalla ristiriitaisten vaatimusten eteen, jos siltä alettaisiin jälkikäteisesti edellyttää muita toimintatapoja kuin mitä korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä tai Verohallinnon viranomaisprosessissa on todettu lain mukaisiksi.

Kansallinen yhteyselin ei ole asiassa esitettyä selvitystä ja OECD:n toimintaohjeiden I luvun 1 ja 2 kohtaa sekä XI luvun 1 kohtaa tulkitsemalla havainnut, että yritys olisi rikkonut OECD:n toimintaohjeita.

Kansallisen yhteyselin voi antaa suosituksia OECD:n toimintaohjeiden soveltamisesta.

Kansallinen yhteyselin pitää OECD:n toimintaohjeiden yleisen soveltamisen kannalta aiheellisena, että toimintaohjeista ja niiden vaatimuksista annettaisiin tietoa soveltuvissa tilanteissa osana neuvontapalveluja. Tämä on olennaista erityisesti tilanteissa, joissa OECD:n toimintaohjeiden ja lainsäädännön vaatimukset voivat erota. Kansallinen yhteyselin pitää edelleen tärkeänä, että sellaiset veroneuvontapalveluita tarjoavat yritykset, jotka kuuluvat OECD:n toimintaohjeiden soveltamisalaan, huomioisivat OECD:n toimintaohjeet osana tarjoamiaan palveluratkaisuja.

OECD:n toimintaohjeet voitaisiin huomioida esimerkiksi tuomalla tarvittaessa esille tilanteet, joissa toimintaohjeiden mukainen menettely voi edellyttää lainsäädäntöä pidemmälle meneviä toimia ja edelleen tarvittaessa sen, jos kartoitettuihin ratkaisumalleihin voi liittyä mahdollisuus jännitteistä OECD:n toimintaohjeiden määräysten kanssa.

Lopputulos

Asiassa esitetyn selvityksen perusteella yrityksen ei voida katsoa toimineen OECD:n toimintaohjeiden vastaisesti.

Matias Marttinen   Työministeri

Sami Teräväinen   Hallitusneuvos

VN/6045/2025-TEM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: